

Landschapsbeheer Oss

Jaarverslag

2012

Stichting Landschapsbeheer Oss

WERKPLAATS
NatuurLandschapCultuurhistorie

Lange Del december 2012

September 2013

Inhoud

Inleiding.....	4
Doelstelling en organisatie.....	4
Bestuurssamenstelling.....	4
Bestuursverslag	5
Terugblik en perspectief	5
Activiteitenverslag	7
De Werkplaats NLC	7
De Landerij VanTosse.....	10
Vrijwilligers	11
Communicatie naar buiten	13
Financieel verslag 2012.....	16
Bijlage I - Overzicht baten en lasten 2012	18
Bijlage II - Balans 2012.....	20
Bijlage III - Projectenlijst.....	22

Inleiding

Doelstelling en organisatie

Landschapsbeheer Oss streeft als onafhankelijke stichting naar behoud, beheer en ontwikkeling van een ecologisch en mooi cultuurlandschap rondom Oss. Landschapsbeheer Oss werkt nauw samen met particulieren, boeren en (semi-) overheden, die eigenaar zijn van het Osse buitengebied. Met haar expertise en met enthousiaste vrijwilligers levert Landschapsbeheer Oss een bijdrage aan de verdere ontwikkeling van een landschap met een streekeigen karakter. Belangrijk einddoel is dat mensen zélf aan de slag gaan met de zorg voor het landschap bij hen in de buurt.

In 2011 werden de Stichtingen Tuinderij VanTosse en de Werkplaats Natuur, Landschap en Cultuurhistorie (Werkplaats NLC) als onderdeel van de Stichting Landschapsbeheer opgericht. De oprichtingsakten voor de twee nieuwe stichtingen van Landschapsbeheer Oss dateren van 7-12-2011. Beide stichtingen zijn functioneel sinds 2012. Twee van de drie bestuursleden van de nieuwe stichtingen maken tevens deel uit van het bestuur van de Stichting Landschapsbeheer Oss.

De Stichting Werkplaats Natuur, Landschap en Cultuurhistorie (NLC) heeft ten doel het initiëren, vormgeven en uitvoeren van projecten en het ontwikkelen van visies op inrichting en beheer van het buitengebied.

De Stichting Landerij VanTosse heeft als doel het uitoefenen van agrarische activiteiten en het inrichten, beheer en onderhoud van de Tuinderij VanTosse, voorheen Heemtuin Cumberland genoemd.

Voor achtergronden en actuele informatie over het werk van Landschapsbeheer Oss kunt u ook een bezoek brengen aan de website: www.landschapsbeheer-oss.nl

Bestuurssamenstelling

Landschapsbeheer Oss

Dagelijks bestuur

voorzitter

Ronald Widdershoven

secretaris

Nora Servaes

penningmeester

Pim Rinses

Coördinator werkgroep

Ton Velders

Redactie Nieuwsbrief, werving, vrijwilligerscontact

Dick Roza

Redactie Nieuwsbrief, webmaster

Richard Ceelen

Juridisch adviseur

Maarten Furneé

Projectcoördinator

Henk Smouter

Landerij VanTosse

Voorzitter

Ronald Widdershoven

Secretaris

Albert Toonen

Penningmeester

Pim Rinses

Werkplaats NLC

Voorzitter

Ronald Widdershoven

Secretaris

Albert Toonen

Penningmeester

Pim Rinses

Bestuursverslag

Terugblik en perspectief

2012 kenmerkt zich als een jaar van tegenstellingen. Allereerst hadden wij het verlies van onze vrijwilligers van het eerste uur, Gerrit van Berkum en Gerard Pijnenburg. Wij gedenken hen als vrijwilligers die zich met hart en ziel hebben ingezet voor de natuur in en rond Oss.

Daarnaast hadden wij als hoogtepunt dat onze vrijwilliger/archeoloog Gerrit Smits door Hare Majesteit werd benoemd tot Ridder in de orde van Oranje Nassau. Wij zijn trots dat wij een ridder in ons midden hebben.

In 2012 hebben we aan veel activiteiten deelgenomen, Maashorst fair in Loosbroek, Maasmeander dag in Megen, de oogstmarkt in Heeswijk Dinther bij de Kilsdonkse Molen, kerstmarkten in Oss en Loosbroek, en de Erfgoedmarkt in De Bibliotheek. Daarnaast waren we met veel vrijwilligers aanwezig op de dag van het Landschap van Brabants Landschap.

De graanoogst was ondanks, of misschien ook wel dankzij, de slechte zomer een record oogst. Ook het Cranberryveld gaf een kleine ton aan vruchten prijs, een record. De Bakkers Lamers en Van Mook hebben lekker speltbrood gebakken en IJssalon Venezia op de Heuvel heeft heerlijk VanTosse Cranberry-ijs gedraaid.

In 2012 zijn er weer heel wat projecten gerealiseerd of gereedgekomen. De tweede vangpijp in de eendenkooi van Macharen is op een haartje na gereed. Natuurmonumenten heeft de populieren gekapt en inderdaad de eenden zijn terug op de kooi. Het Wandelknooppunten systeem (WKS) voor de gehele gemeente Oss is gerealiseerd. Er is door de vrijwilligers in dagdiensten in vele ploegsamenstellingen een klus van formaat geklaard. Vele honderden palen zijn de grond in gegaan en vooraf zijn er vele duizenden plaatjes op de palen geschroefd. In 2013 zullen de aansluitingen met Den Bosch, Grave en Cuyck worden gerealiseerd. Tevens zullen dan de pictogrammen voor de route "Anders Langs de Maas" op de paaltjes worden geschroefd.

In de zomer heeft het bestuur samen met de betrokken ambtenaren van de gemeente Oss een bezoek gebracht aan de VELTtuin in Gemert om inspiratie op te doen voor de inrichting van de Tuinderij VanTosse - onderdeel van Landerij Van Tosse - in de Stelt. Een tegenbezoek naar Oss zal zeker volgen.

Met de vrijwilligers werd een cultuurhistorische uitstap gemaakt naar de onderwereld te water van Den Bosch en naar de Kilsdonkse Molen en het omringende natuurgebied.

Op 3 november werd de natuurwerkdag in de Tuinderij VanTosse gehouden waar in gutsende regen de "laatste boom" van de fruitwei werd geplant door Wethouder Hoeksema en een vertegenwoordiger Van Brabant Wonen. De boom werd direct voorzien van ruim water, de hemelsluizen werden tijdens dat moment vol opengezet!

In 2012 heeft de Nieuwsbrief een nieuwe lay-out gekregen, die de leesbaarheid en de helderheid heeft verbeterd. De Redactie heeft zich ingespannen om van de Nieuwsbrief een zeer leesbaar en appetijtelijk tijdschrift te maken dat door iedereen met plezier wordt gelezen.

De vrijwilligers groep is ook in 2012 gegroeid. Er zijn nu ruim 70 vrijwilligers waarvan er toch vaak meer dan 30 tijdens de werkdagen in de Osse natuur op de diverse projecten te vinden zijn. Er is door de vrijwilligers weer ontzettend veel werk verzet en er zijn fraaie zaken gerealiseerd. In het NME Centrum werd er voor alle vrijwilligers een avond georganiseerd waar door het bestuur uit de doeken werd gedaan hoe de nieuwe stichtingen die eind november 2011 werden opgericht gaan functioneren. Ook in 2012 werd de werkgroep voor de Tuinderij VanTosse opgericht onder bezielende leiding van Albert Toonen. Graag wil ik alle vrijwilligers en medebestuurleden bedanken voor hun inzet van het afgelopen jaar.

In 2012 zijn er regelmatig bestuurlijke overleggen geweest met de wethouder Hendrik Hoeksema en de ambtenaren die betrokken zijn bij het in stand houden van het fraaie Osse Landschap.

Financieel staan we er goed voor. Het jaar 2012 is positief afgesloten en de vooruitzichten voor 2013 zijn ook goed te noemen. Aan werk in het buitengebied van Oss zal het voorlopig niet ontbreken. Er zitten heel wat kleine en grotere projecten in de pijplijn. Het onderhoud aan door ons uitgevoerde projecten zal in de toekomst een steeds groter onderdeel uitmaken van onze werkzaamheden.

Door het bestuur wordt overwogen om in 2013 over te gaan tot het aanschaffen van een tweede bus zodat het werk flexibeler kan worden ingedeeld. Ook zal er in 2013 een begin worden gemaakt met het indelen van werkzaamheden in dagelijkse klussen die door kleine teams worden uitgevoerd. Naast deze werkzaamheden zal de wekelijkse werkdag blijven bestaan. In 2013 zal onze werkgroep coördinator, Ton Velders, afscheid nemen als werkgroepcoördinator, maar hij zal zich blijven inzetten als vrijwilliger zodat wij van zijn kennis van wat er groeit en bloeit nog lang gebruik kunnen maken. Over zijn opvolging wordt in de loop van 2013 een beslissing genomen.

De nieuwe stichting Werkplaats NLC heeft definitief haar domicilie op het adres Tolstraat 3 betrokken. Daar is inmiddels ook een telefoonlijn en een WIFI verbinding aangelegd. In 2012 is er voor de nieuwe stichtingen en Landschapsbeheer Oss een nieuw briefpapier ontworpen zodat samen met de nieuwsbrief er weer alles fris uitziet en helemaal van deze tijd is.

De Stichting Landschapsbeheer Oss en de Stichtingen Tuinderij VanTosse en de Werkplaats NLC blijven een positieve bijdrage leveren aan het fraaie landschap en de natuur van de Gemeente Oss.

Activiteitenverslag

De Werkplaats NLC

Het Lopende projecten zijn of worden ondergebracht bij de Werkplaats NLC en met de projectcoördinator zijn de afspraken geactualiseerd. Ook is er begonnen met een maandelijks overleg van het bestuur met de projectcoördinator i.v.m. de voortgang van de werkzaamheden.

In 2012 waren de opvallendste projecten de aanleg van het nieuwe wandelroutenetwerk (= wandelknooppuntensysteem (WKS)), de agrarische werkzaamheden voor de Landerij VanTosse, het project Zevenbergen, de eendenkooien in Maren en Macharen, en de kleinere projecten paddestoelen in houtwallen, natuurakkers en de bijenvelden.

De aanleg van het **wandelroutenetwerk Oss-Maasdonk** is uitgevoerd in opdracht van de gemeenten Maasdonk en Oss. Dit betekende een flinke opdracht, omvattende het plaatsen van ca. 800 routepalen en 40 informatieborden. Logistiek een omvangrijk project, waar veel vrijwilligersinzet voor nodig was.

800 routepalen, maar hoeveel schroeven?

Binnen het project heeft een stagiair van de HAS, Marinus van Sluisveld, zich beziggehouden met het verzamelen van gebiedsinformatie. Deze informatie is in de vorm van QR-codes op diverse knooppuntpalen geplaatst, zodat wandelaars met een

smartphone direct toegang hebben tot informatie. De centrale database is ondergebracht bij toerisme Oss.

Doorlopende projecten waren uiteraard de **agrarische activiteiten** in de Landerij VanTosse (Stelt-Elzen). De opbrengsten van de graanakkers waren dit jaar kostendekkend. De speltoogst was goed en van goede kwaliteit. Geleverd is aan de Kilsdonkse molen (2000 kg voor bakker Lamers uit Heesch/Oss) en molen de Nijverheid in Ravenstein (600 kg). De cranberry oogst was dit jaar voor het eerst echt goed te noemen. Ruim 900 kilo is er geplukt die deels in de streek (versproduct) is afgezet en deels aan BeSNederland is geleverd. Via BeSNederland zijn diverse natuurwinkels voorzien van Osse cranberries. Zelfs is geleverd aan een teler op Texel!

oktober 2012: met z'n allen op de knieën voor de cranberries

Voor het archeologisch monument **Zevenbergen** is een beheerovereenkomst gesloten met de gemeente Oss. Doelstelling is om in dit gebied de heide terug te brengen door inzet van schapen in combinatie met aanvullende beheermaatregelen door onze vrijwilligers.

'vrijwilligers' op Zevenbergen

De derde fase van de reconstructie van de **eendenkooi Maren** is afgerond met de inrichting van het kooigebied en de opbouw van de tweede vangpijp. Daarnaast is meegewerkt aan de realisatie van een plas-dras gebied rond de kooi, in samenwerking met Brabants Landschap. De **eendenkooi Macharen** is uitgebreid met een tweede vangpijp en een langscherp langs het wandelpad. In het najaar zijn de omringende populieren gekapt door Natuurmonumenten.

De projecten **paddenstoelen in houtwallen**, aanleg **natuurakkers** en **bijenvelden** zijn opgestart maar met wisselend succes. De natuurakkers zijn ingericht en ingezaaid met rogge die in 2013 wordt geoogst. Doelstelling is om eeuwige roggeakkers in te richten, met daarin de karakteristieke begeleidende kruiden. Voor het project paddenstoelen zijn contacten gelegd met kweker van de Vorle in Berghem. De bijenvelden zijn ingezaaid, maar bleken te lijden onder droogte en waren onderontwikkeld.

Voor de uitvoering van projecten is behalve een beroep op vrijwilligers ook een beroep op professionele bedrijven gedaan. Bijzonder waardering gaat uit naar het bedrijf De Koornbeemd, die op zeer professionele wijze het bagger- en inrichtingswerk bij de eendenkooi in Maren heeft uitgevoerd. Ook de samenwerking met Loonbedrijf Langenhuizen is zeer gewaardeerd, met name bij de agrarische activiteiten.

Vorbereidend werk is dit jaar vooral besteed aan het voorbereiden en zoeken naar kansen en mogelijkheden voor nieuwe projecten, zoals de herontwikkeling van de voormalige heemtuin Cumberland en de ontwikkeling van de Landerij VanTosse, waarvoor we een aanvraag in het kader van de provinciale regeling landschap van Allure de Maashorst gaan indienen.

In 2012 is op constructieve en bijzonder prettige manier samengewerkt met organisaties als Brabants Landschap, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Waterschap Aa en Maas, GGZ, BeSNederland, ZLTO, Stichting Maasmeanders en met de gemeente Oss.

In bijgevoegde projectenlijst (bijlage III) wordt een compleet overzicht van alle activiteiten van Landschapsbeheer Oss gegeven, met uiteraard daarin opgenomen ook de projectideeën voor de komende jaren.

De Landerij VanTosse

16 december 2012 is de jaarlijkse pachtovereenkomst met de gemeente door het bestuur van de Landerij VanTosse getekend. De Landerij VanTosse beheert 20 ha grond gelegen in een authentiek kampenlandschap tussen Oss en Heesch. Het gebied omvat karakteristieke bossen, hakhoutwallen, kleine (graan)akkers, bloemrijke bermen en akkerranden. In dit gebied worden op akkers (14 ha) granen en cranberries geoogst. In het oude gebied van De Stelt, op de plek waar voorheen de heemtuin was gesitueerd, ontstaat de Tuinderij VanTosse. De Landerij streeft ernaar om de karakteristieke kleine akkers, die het landschap vroeger kenmerkte, terug te brengen. Toegankelijkheid en beleefbaarheid zijn daarbij van groot belang. De Landerij VanTosse kan samen met de Tuinderij een natuurlijk gebied vormen waar het goed toeven is. In 2012 is de Landerij VanTosse lid geworden van de Stichting Maashorstboeren.

De Stichting Landerij VanTosse ontving van de gemeente voor het project Graanakkers en het graanakkerbeheer € 3500,-. Die gelden werden besteed aan de realisatie van akkerranden.

De Landerij VanTosse ontving in 2011 voor de eerste inrichting van de Tuinderij VanTosse € 20.000,- en elk jaar is een bedrag van € 6000,- toegezegd voor het beheer. Die gelden worden en zijn gedeeltelijk besteed aan de inrichting en het onderhoud van de Tuinderij en aan projectbegeleiding.

De Tuinderij VanTosse

De gemeente Oss is op 3 augustus 2011 eigenaar geworden van de voormalige heemtuin. Met de Stichting Landerij VanTosse is daarvoor op 12 december 2012 een bruikleenovereenkomst getekend. Aan deze tuin is het landbouwperceel tussen de Tuinderij en de woonwijk toegevoegd, zodat de Tuinderij wat groter is geworden!

De Tuinderij VanTosse vormt straks samen met en in aanvulling op de Landerij een gebied dat zich richt op de beleefbaarheid van het agrarisch landschap en dan met name op de biodiversiteit van het kampenland zoals dat pakweg 50 jaar geleden hier nog bestond.

Het praktische werk door de vrijwilligers van Landschapsbeheer heeft zich in 2012 toegespitst op het opruimwerk, het verwijderen van allerlei ongewenste beplanting en werk aan de omheining, inclusief het plaatsen van een nieuw stuk omheining rond het toegevoegde perceel. Vooruitlopend op de inrichting is er wat structureel werk gedaan, zo is het toegangshek vervangen door een prachtige houten poort en is de inrit bij het hek verbeterd.

Bij de afsluiting van het Midzomerfestijn in de Ruwaard op 3 juni werden we blij verrast door Brabant Wonen met een cheque van € 1000,-. Dat geld is op 3 november besteed aan een boomgaard van hoogstamfruitbomen. Op die derde november werd ook de aanzet gegeven voor de vorming van een werkgroep voor de Tuinderij. Deze "denktank werkgroep" van 12 personen, kwam op 27 november voor het eerst bijeen.

Op 26 juni 2012 kwamen de ambtenaren van de beleidsafdeling "Leefomgeving, Wonen en Economie" na afloop van hun jaarlijkse fietstocht door het buitengebied, naar de Tuinderij om met eigen ogen te zien wat er inmiddels was aangepakt. Op 21 september gingen ambtenaren en vrijwilligers ter oriëntatie naar de VELTtuin in Gemert. In die

keukenkruidtuin van de Vereniging voor Ecologische Leef- en Teeltwijze (VELT) werden wij geïnformeerd over de meer dan tachtig eetbare wilde en minder wilde planten, zoals sleutelbloem, viooltje, munt, paardenbloem en pinksterbloem. De planten in de kruidtuin staan daar gerangschikt in vakken.

In de zomer kregen we ook nog bezoek van de leden van de Stuurgroep De Maashorst.

Vrijwilligers

De coördinatie van de werkgroep berustte ook dit jaar weer op de schouders van Ton Velders. Hij werd gesteund door de collega's Henk van Grunsven en Tonnie Wittenberg en alles gebeurde in samenwerking met projectcoördinator Henk Smouter. Net als voorgaande jaren was Jan van Bernebeek verantwoordelijk voor magazijn en materiaal en Dick Roza onderhield weer het contact met de vrijwilligers.

Het vrijwilligersaantal bleef stijgen en ligt nu rond de zeventig en door de aanwas van jongere vrijwilligers blijft de gemiddelde leeftijd constant.

Er kwamen in dit jaar 19 nieuwe vrijwilligers bij en er terwijl we 12 vrijwilligers moesten uitschrijven.

Op 1 juni ontviel ons op 77 jarige leeftijd Gerard Peijnenburg na een lang ziekbed en op 5 juli namen we afscheid van onze oud-vrijwilliger Gerrit van Berkum, die 78 jaar oud werd.

Onze trouwe vrijwilliger Gerard Smits werd op 27 april onderscheiden tot Ridder in de Orde van Oranje- Nassau.

Over de periode 1 december 2011 tot 30 november 2012 bedroeg het totaal aantal geregistreerde vrijwilligersuren: 5707,5, daarnaast is het geschatte aantal vrijwilligersuren op de inloopochtenden (op de dinsdagen) en andere momenten ca. 1500.

In deze periode waren we op de volgende locaties werkzaam:

- In Oss:
 - de Stelt
 - Tuiderij VanTosse
 - Landerij VanTosse ((graanakkers, cranberries)
 - Amelsestraat (bomen rooien op verzoek van gemeente Oss)
 - Het Vorstengraf
 - het Vierwindenbos
 - Houtwallen bij Ruwaardsingel
 - Bosperceel Uijtenboogaard
- in Herpen: de Erfdijk, Ruttewiel, Hamelspoel
- In Huisseling: de Lange Del
- In 't Wild: bij Bouwmeesterbe
- In Macharen: de eendenkooi
- In Maren-Kessel: de Velmer
- Maasakkers (met Natuurmonumenten): omheiningen gerepareerd
- WKS project

Op 16 maart ontdeden 28 van onze vrijwilligers De Stelt weer van een grote hoeveelheid zwerfvuil en op 21 april hielpen 15 van onze mensen een groep bewoners van het Maasgebied in Maren-Kessel met het verwijderen van aangespoelde rommel in de uiterwaarden aldaar.

Al ons materiaal ligt opgeslagen op de Landschapswerf aan Tolstraat 3 in Oss, inclusief drie aanhangwagens.

De dienstauto staat geparkeerd bij Ton Velders in de Van Maanenstraat 66 in Oss.

Er zijn in deze periode geen grote aankopen gedaan, klein gereedschap wordt regelmatig vernieuwd c.q. aangevuld.

De inloopochtenden worden goed bezocht door de vrijwilligers, er is een vaste kern ontstaan maar daarnaast zijn er geregeld anderen aanwezig.

Deze inloopochtenden worden hoofdzakelijk benut om onderhoud te plegen aan machines en ander gereedschap en aan onderhoud van terrein en gebouwen.

Ook wordt er op deze ochtenden hout gezaagd, gekloofd en opgeslagen voor verkoop. Indien nodig worden er kleine klussen buiten de werf uitgevoerd.

Het gereedschap wordt jaarlijks gekeurd, en is ook in 2012 weer goedgekeurd.

Er is genoeg veiligheidsmateriaal aanwezig en de coördinatoren wijzen de vrijwilligers er zeer geregeld op dat ze dit ook dienen te gebruiken. Gelukkig vonden er dit jaar tijdens het werk geen ongelukken plaats.

In 2012 werden weer een aantal extra evenementen voor de vrijwilligers georganiseerd:

- Op zaterdag 7 januari organiseerden we weer de jaarlijkse Nieuwjaarsborrel in ons "home" aan de Tolstraat. Een kleine 30 vrijwilligers, waarvan sommigen vergezeld van hun partner, en een 14-tal gasten wensten elkaar een goed 2012 toe.
- Het jaarlijkse uitstapje van onze vrijwilligers vond dit jaar plaats op 18 augustus. Er werd een vaartocht per fluisterboot gemaakt door de Binnendieze in den Bosch en daarna werd een bezoek met uitleg gebracht aan het molencomplex "De Kilsdonkse Molen" in Heeswijk-Dinther. Maar liefst 50 vrijwilligers (een record) maakten die dag mee.

Vrijwilligersuitje 18 augustus 2012

- Op 29 oktober werd er in het toen kort daarvoor geopende Natuur Milieu-en Educatief centrum bij Kinderboerderij de Elzenhoek door het bestuur een voorlichtingsavond gehouden waarin het hoe en waarom van de twee nieuwe stichtingen duidelijk werd gemaakt. Alle huidige-en toekomstige projecten van onze Stichting werden doorgenomen. Henk Smouter (namens Landschapsbeheer Oss) en Liselore Burgmans

(projectleider/landschapsarchitect namens de Gemeente Oss) legden aan de hand van visuele beelden de plannen aan 40 van onze vrijwilligers uit.

- De Nationale Natuurwerkdag vond dit jaar op 3 november voor de tweede keer in de voormalige Heemtuin (nu Tuinderij VanTosse) plaats. Ondanks het bar slechte weer was het een groot succes. Ruim 50 volhouders (41 eigen vrijwilligers en 12 meewerkende gasten) trotseerden de regen die gedurende het grootste gedeelte van de werktijd de takken glad en de ondergrond glibberig maakte. Het hoogtepunt was het planten van een fruitboom door Wethouder Hoeksema en een vertegenwoordiger Van Brabant Wonen. De bomen voor de boomgaard konden worden aangeschaft dank zij een gift van Brabants Wonen van € 1.000.

Natuurwerkdag: het planten van een fruitboom in de stromende regen

- Ook dit jaar werd weer gezorgd voor een aardig kerstpakket.
- Dick Roza zorgt er goed voor dat vrijwilligers die door langdurige ziekte of ziekenhuisopname uit beeld zijn niet worden vergeten.

Communicatie naar buiten

Op 1 september waren onze vrijwilligers Ton Velders, Tonnie Wittenberg, Henk van Grunsven en Dick Roza als vertegenwoordigers van Landschapsbeheer Oss aanwezig op de jaarlijkse vrijwilligersdag van Natuurmonumenten die ditmaal in Well (Gld) werd gehouden.

Drie weken later, op 22 september was Brabants Landschap de gastheer voor een tiental van onze vrijwilligers op de Dag van de Vrijwilliger in Fort Altena in Woudrichem. Die dag bestond uit een aantal workshops en een wandel/fietstocht door de gebieden rondom Woudrichem.

Geregeld besteedt de lokale pers aandacht aan het werk van Landschapsbeheer Oss. Daarnaast zijn de belangrijkste communicatiemiddelen naar buiten: deelname aan streekmarkten en beurzen, de algemene folder, de Nieuwsbrief, de website en het fotoarchief.

Media

Hoewel lang niet zo veel als voorgaande jaren, kreeg Landschapsbeheer Oss ook dit jaar weer aandacht in de bladen en op de plaatselijke TV. Onze cranberries en de pluk ervan trokken de aandacht van Brabants Dagblad en DTV en het plaatsen van het nieuwe scherm bij de eendenkooi in Macharen en later de kap van de monumentale bomen waren eveneens de moeite van reportages en foto's in beide media waard. Helaas werden aan de natuurwerkdag op 3 november maar enkele minimale aankondigingen in BD, Sleutel en Regio Oss gewijd en werd een door onszelf gemaakte foto van de plantactie alleen op de website van BD gepubliceerd.

Vermeldenswaard is ook nog dat onze voorzitter Ronald Widdershoven en zijn dochter op de gemeentelijke website "Dat is Oss" op 12 december hun mening mochten geven over het Osse buitengebied.

Streekmarkten en beurzen

Ook in 2012 namen we weer deel aan een aantal markten en beurzen waar we informatie gaven over onze activiteiten en onze cranberryproducten verkochten.

In volgorde:

- 1 april: Maasmeanderdag in Megen.
- 9 april: de jaarlijkse Bijenmarkt op tweede Paasdag in Schaijk.
- 20 mei: de jaarlijkse Maashorstfair, dit jaar bij de Heische Hoeve in Loosbroek.
- 7 oktober: voor het eerst presenteerden we ons op de oogstdag, georganiseerd door de Bakkers Lamers in samenwerking met de Kilsdonkse Molen in Heeswijk- Dinther.
- 1 oktober: de Herfstmarkt bij de Heische Hoeve in Loosbroek, een initiatief van de Maashorstboeren.
- 16 december: de Maashorstboeren hielden wederom in Loosbroek óók nog een Kerstmarkt waar we ons presenteerden.
- 11 november: deelname aan de Erfgoedmarkt in de Osse bibliotheek
- 8 december: we waren present op de jaarlijkse Kerstbraderie in Oss Zuid.

Stand op de Maashorstfair mei 2012

Vriendenclub

De Vriendenclub telde eind van dit jaar 236 donateurs en steeds meer van hen (ca. 85%) betaalden een hoger bedrag dan de minimale bijdrage van 8 Euro. Een brief van de penningmeester gevoegd bij de nieuwsbrief van december stond weer garant voor een zeer groot gedeelte van de betalingen.

Nieuwsbrief

Middels de Nieuwsbrief worden alle vrijwilligers, "vrienden" en betrokken organisaties en instanties geïnformeerd over met name lopende projecten.

De nieuwsbrief werd ook in 2012 (dit jaar met een nieuwe lay-out) vier keer uitgegeven, zoals gebruikelijk in de maanden maart, juni, september en december, De eerste drie nummers in een oplage van 400 exemplaren en vanaf de decemberuitgave werd dat aantal verhoogd tot 425. De omvang van de nummers van maart, juni en september bedroeg 12 pagina's, terwijl december, zoals gebruikelijk, 16 pagina's dik was. Voor de verspreiding in Oss en de regio zorgden weer een tiental vrijwilligers.

Diverse activiteiten

Er waren in 2012 ook verschillende activiteiten waarbij Landschapsbeheer Oss betrokken was:

- 18 april: Landschapsbeheer Oss was aanwezig bij de presentatie van de tweede TRARoute bij het TIR in de molen in Ravenstein.
- 9 juni: met een afvaardiging waren we bij de officiële opening van het wandelroutenetwerk Oss/Maasdonk in Vinkel.
- 11 juni: we ondertekenden de overeenkomst als deelnemer van de Stadspromotie-actie "dat is Oss" in het Osse gemeentehuis.
- 3 juni: het midzomerfeest van Wijkraad/Stichting in de Ruwaard leverde ons een bedrag van maar liefst € 1.000 op, dat werd geschonken door Brabant Wonen. Dit bedrag werd besteed voor de aankoop van fruitbomen van oude rassen voor de boomgaard in tuinderij VanTosse.
- 26 juni: bezoek aan de tuinderij door 12 medewerkers van de afdeling Stadsbeleid, Leefomgeving, Wonen en Economie (SLWE) als afsluiting van een fietstocht langs vele projecten in het Osse buitengebied. Ze waren vol bewondering over de vorderingen die al gemaakt waren sinds we dit gebied in beheer kregen.
- 29 september: we hielden een voordracht over het werk van Landschapsbeheer Oss in het paviljoen aan de Geffense plas voor een 25-tal leden van de Stamtafel Oss. Die middag leverde ons ook nog een vijftal nieuwe leden van onze vriendenclub op!

Website

- In 2012 heeft de website www.landschapsbeheer-oss.nl weinig veranderingen ondergaan en heeft haar statische nut bewezen. Het onderdeel nieuws is regelmatig aangevuld met actuele nieuwsberichten. De website is in 2012 16.645 keer bezocht. Gemiddeld werd de website 45 keer per dag bezocht. Een stijging van 5%.
- In 2012 is de website www.vantosse.nl aangevuld met actuele informatie over streekeigen producten. De website is in 2012 2616 keer bezocht. Gemiddeld werd de website 12 keer per dag bezocht. Een stijging van 50%.
- De website www.landerijvantosse.nl is ook in 2012 opgericht. Maar de inhoud moet nog worden aangevuld en is afhankelijk van de op te richten Tuinderij VanTosse. De website is in 2012 727 keer bezocht. Gemiddeld werd de website 1 keer per dag bezocht.

Financieel verslag 2012

Inleiding.

Het jaar 2012 kenmerkte zich door een grote beweeglijkheid in mutaties, uitgaven, inkomsten, reserveringen en voorfinanciering voor uitvoering van projecten in de toekomst. De in de loop van het jaar geëffectueerde uitsplitsing over de stichtingen Landschapsbeheer Oss, Landerij VanTosse en Werkplaats Natuur, Landschap en Cultuurhistorie was hier mede de oorzaak van.

Baten en Lasten.

Voor de Stichtingen Landschapsbeheer Oss, Landerij VanTosse en Werkplaats NLC is het overzicht van Baten en Lasten 2012 – uitgaande van de bank- en kasmutaties – opgesteld.

Per 1 oktober 2012 heeft een allocatie van activiteiten, voorraden en middelen plaatsgevonden in overeenstemming met de werkzaamheden van de drie stichtingen.

De vrijwilligersinzet is voor de Stichting Werkplaats NLC in het overzicht van baten en lasten betrokken evenals de spin off van de werkzaamheden van het projectbureau. In het overzicht van baten en lasten van Landerij Van Tosse is de vrijwilligersinzet noch de spin off van werkzaamheden van het projectbureau opgenomen gezien de nog onduidelijke balanspositie.

Vorderingen en schulden.

Ten behoeve van de balans is een overzicht opgesteld van vorderingen en schulden.

Het overzicht is opgesteld op basis van exacte gegevens die per 31 december 2012 beschikbaar zijn en schattingen op basis van m.n. projectbegrotingen. Inherent aan schattingen zijn onzekerheden.

Om een beeld te krijgen over vorderingen (schulden) van verschillende activiteiten van de drie stichtingen is het overzicht opgesplitst in de bovengenoemde onderdelen. In de overzichten van de onderdelen zijn algemene vorderingen (schulden) naar rato verdeeld.

Projecten.

Het projectbureau draagt zorg voor het opstellen van de eindafrekening van de projecten ten dienste van de verschillende subsidiegevers: eindafrekeningen zijn eerst aan de orde na volledige afronding van een project.

Aangezien met name grotere projecten over het algemeen over meerdere boekjaren zijn gespreid kan nu goed gebruik gemaakt worden van de beschikbare administratieve software om de administratie van projectbureau en penningmeester te vergelijken.

Beoordeling.

Het jaar 2012 is voor de drie stichtingen afgesloten met een positief banksaldo. De liquiditeit was het gehele kalenderjaar voldoende. Overwogen moet worden of in de loop van 2013 de kredietfaciliteiten – nu behorend bij de Stichting Landschapsbeheer Oss – overgeheveld moeten worden naar de stichting WNLC gezien de veranderde taakstelling van de verschillende stichtingen.

Al met al blijft het niet altijd makkelijk financieel te opereren gezien de vaak lange tijd die er ligt tussen (deel)voorfinanciering en uiteindelijke afronding van projecten. Met name de (deel)voorfinanciering van projecten door de Provincie maakt dat de kredietmogelijkheden af en toe aangesproken moeten worden.

Het resultaat van de Stichtingen als geheel is in relatie tot vorderingen en schulden is redelijk.

De balans van de Stichting Landschapsbeheer Oss tenslotte geeft een stabilisatie aan van het eigen vermogen. Beide andere Stichtingen zijn nog in opbouw. De liquiditeit en solvabiliteit die de afgelopen jaren beperkt was, is voldoende. Het vermogen is beperkt,

een reserve is dit jaar nauwelijks aangevuld, de kwetsbaarheid voor de opvang van calamiteiten blijft bestaan.

Bijlagen.

I. Overzicht baten en lasten 2012

II. Balans 2012

Bijlage I - Overzicht baten en lasten 2012

Stichting Landschapsbeheer Oss BATEN en LASTEN 2012

grbn			rubriek	debet	credit	schulden	vorderin gen
1301			Landerij VanTosse	12.525	11.723		
1302			Werkplaats NLC	3.158	3.158		
4400			autokosten	2.576	-		
5011			subsidies Gemeente Oss	-	4.961		
5013	5014	5020	diensten, donaties, vrijwilligersdagen	494	2.361		
5015			vriendenclub	3.185	3.826		
5021	5022		projectbureau	13.363	7.056		
5149			kantinevoorzieningen, lief en leed	1.182	250		
5150	5151	5155	bestuurskosten, secretariaat, promotie	3.788	1.313	63	
5152	5154		bankkosten, kosten fin administratie	651	753		
5157	5158		gereedschappen en materialen	5.545	1.243		
5162			vrijwilligersvergoedingen	10.295	28.512	165	
5201	5202	5203	huur Tolstraat3, inrichting en onderhoud	3.931	1.200		550
projecten e.d.							
5104			beheer Heemtuin	595	-		
6101			akkerbouw-granen en producten	16.387	4.146		
6102			akkerranden	11	-		
6103			akkerbouw-cranberries en producten	871	466		
6106			eendenkooi Macharen	5.818	18.987	3.000	3.000
6109			Haverlandse Vonder	-	16.944		
6110			VanTosse - cranberries (vdG)	5.326	4.180		
6113			maasmeanderpad	-	6.650		
6217			Wandelpad Megen	17.595	-		11.305
6219			Erfdijk/Lindenwiel	3.497	5.498		759
6220			WKS Oss	24.303	26.418	40	
6221			VanTosseStreekwinkel	-	260		
6223			VanTosse - marktproject	2.860	4.920		
6225			gewasborden	14.280	9.293		
6226			tWild BrabantsLandsch	336	520		
6231			eendenkooi Maren	25.430	33.417	18.500	
6232			soldatenwiel	650	-		
6233			kasteel Oijen	3.490	-		
6234			aanpassing wandelroutes	11.200	11.200		
6235			zevenbergen/paalgraven	3.000	3.000		
6236			Codesysteem WKS	4.217	12.000		
6237			paddestoelen/houtwallen	560	560		
6238			Natuurrakers Stelt	700	700		
beheer en onderhoud							
6203			beheer Bosgebied Vierwinden	3.825	1.317		
6204			beheer De Stelt	2.794	3.701		
6207			beheer Natuurgebied Lange Del	2.725	1.098		
6209			vegetatiebeheer Erfdijk	1.965	2.092		
6210			vegetatiebeheer Hamelspoel	1.000	1.317		
6211			beheer Het Klooster	-	730		
6212			beheer Vorstengrafdonk	718	1.817		
			btw			1.743	
			totalen	214.846	237.587	23.511	15.614

BANKSALDO RC 311212	1.537
BANKSALDO SR 311212	25.000
KASSALDO 311212	43

Stichting Landerij VanTosse BATEN en LASTEN 2012

grbn			rubriek	debet	credit	schulden	vorderin gen
1301			Stg Landschapsbeheer Oss	911	1.106		
1302			Werkplaats NLC	263			
5500	5501	5504	subsidies Gemeente Oss, diverse, donaties	-	27.612	10.642	
5510			projectbureau	4.380	-		
5511	5512		bestuurskosten, bankkosten	11.064	-		
5514			promotie en afzet oogst	2.135	-		
5520			gebouw heemtuin	127	45		
5521			inrichting heemtuin	11.999	-		
5522			onderhoud heemtuin	4.799	1.800		
5530			akkerbouw-granen en producten	5.150	17.581		2.330
5531			akkerbouw-cranberries en producten	223	2.494		47
5532			DCranberryGroup in-/verkoop	2.964	1.475		700
5533			houtverkoop Tolstraat	537	1.073		
			btw				150
			totalen	44.552	53.186	10.642	3.227

BANKSALDO RC 311212	1.170
BANKSALDO SR 311212	17.302
KASSALDO 311212	-

Stichting Werkplaats NLC BATEN en LASTEN 2012

grbn			rubriek	debet	credit	schulden	vorderin gen
1301			Stg Landschapsbeheer Oss	580	127		
1302			Landerij VanTosse	6.582	6.582		
6504			donaties	-	12		
6511	6512		bestuurskosten, bankkosten	3.121	1.100		
			projecten				
6520			WandelKnooppuntSysteem	66.843	95.974	1.000	10.490
6521			Zevenbergen	3.431	10.500	6.362	
6522			aanpassing wandelroutes	7.206	11.200	3.595	
6523			Banken/hekken Aa&Maas	98	700		
6524			Plas/dras MarenKessel	-	1.999		
6525			Eendenkooi Maren3	2.400	5.000	20.102	21.750
6526			Natuurakkers Stelt	800			500
6527			Paddenstoelen	1.120	5.000	3.298	
6528			Bijenvelden	513	5.000	3.814	
6529			Natuuradoptie	4.720	8.000	2.788	
6530			KinderboerderijOss	-	-		1.640
6531			Arts	960	-	9.809	12.500
			btw			6.375	
			totalen	98.374	151.194	57.143	46.880

BANKSALDO RC 311212	1.242
BANKSALDO SR 311212	54.613
KASSALDO 311212	-

Bijlage II - Balans 2012

Stichting Landschapsbeheer Oss Balans 2012

activa			passiva		
vervoermiddelen	2.000		schulden lang		
afschrijving	-	2.000		-	-
gereedschappen	1.000		schulden kort		23.511
afschrijving	250	750	voorzieningen		
materialen	1.500		inkomsten vriendenclub	3.827	
afschrijving	500	1.000	nieuwsbrief	3.800	27
diversen	500		bestemm.res. Maasoeverpad		13.100
afschrijving	-	500			
voorraden		500	resultaat/vermogen		10.306
vorderingen	-	15.614			
vordering diverse	-	-			
banksaldo rc		1.537			
banksaldo sr		25.000			
kassaldo		43			
totalen	-	46.944	totalen		46.944

Stichting Landerij VanTosse Balans 2012

activa			passiva		
	2012			2012	
vervoermiddelen			schulden lang	-	-
afschrijving		-			
gereedschappen			schulden kort		10.642
afschrijving		-	voorzieningen	-	-
materialen					
afschrijving		-			
diversen			resultaat/vermogen		18.057
afschrijving		500			
voorraden		6.500			
vorderingen	-	3.227			
vordering (graan)akkers	-	-			
banksaldo rc		1.170			
banksaldo sr		17.302			
kassaldo		-			
totalen	-	28.699	totalen		28.699

Werkplaats NLC...Balans 2012

activa			passiva		
	2012			2012	
vervoermiddelen			schulden lang		-
afschrijving	-	-			
gereedschappen			schulden kort		57.143
afschrijving	-	-	voorzieningen	-	-
materialen					
afschrijving	-	-			
diversen				-	
afschrijving	-	-			
voorraden			resultaat/vermogen		45.592
vorderingen	-	46.880			
vordering (graan)akkers	-	-			
banksaldo rc		1.242			
banksaldo sr		54.613			
kassaldo		-			
totalen	-	102.735	totalen		102.735

Bijlage III - Projectenlijst

Projectenoverzicht Landschapsbeheer Oss februari 2013								
	Projectnaam	Doelstelling	Activiteit en prestatie	projectvoorstel	subsidie	begroot	periode	opmerkingen
1. gerealiseerde projecten in periode 2005/-2012								
1-1	wandelpad Macharen	rondje rond het dorp, ontsluiting landelijk gebied	aanleg wanderoute 15 km	gereed	Provincie, Oss, waterschap	179.000	2004-2005	afgerond mei 2004
1-2	Herinrichting poel in herperduin	natuurwaardenhertel	opschonen poel bij zandverstuiving, terugzetten vegetatie	ad hoc, io Marcel Geurts, gemeente Oss	mogelijk via poelen en wielenproject	375		afgerond oktober 2005
1-3	Project graanakkers (loopt door)	landschapsinrichting Oss-zuid	aanleg graanakkers	gereed	voorfinanciering Oss	7000	2005-	loopt door
1-4	Project akkerranden en bermen (loopt door)	landschapsinrichting Oss-zuid	aanleg 10 km akkerrand	gereed	voorfinanciering Oss	2000	2005-	loopt door
1-5	bankenplan	toerisme	plaatsing 100 banken ism dorpsraden	gereed	gem Oss	9000	2004-2005	gerealiseerd 2005
1-6	Bierbrouwerij oijen	landschapsinrichting	vegetatiebeheer	gereed	particulier	300	2006	overeenkomst gesloten met eigenaar
1-7	Blauwe Kei Ravenstein	landschapsinrichting	vegetatiebeheer	gereed	particulier keulers Ravenstein	500	2006	overeenkomst gesloten met eigenaar
1-8	rolstoelpad Herperduin	voorziening gehandicapten	aanleg rolstoelroute	gereed	gem oss	35.000	2006	afgrond mei 2006
1-9	Tijdelijke maatregelen bescherming paddentrek	soortenbescherming	plaatsen tijdelijke paddenschermen	gereed	gem Oss	5000	2006	ism IVN
1-10	Inrichting terrein AROSS	erfverbetering, natuurwaarden	graven poel en verbeteren infrastructuur	gereed	brabants landschap(2000)	4500	2006	afgrond mei 2006
1-11	Oeverwaluw Ossermeer	soortbescherming	aanleg oeverwaluw wanden	gereed	provincie, oss	€ 28.000 60% BMF, 40% Sloss, 10% MSP	2006	afgerond oktober 2006
1-12	Aanleg oeverwaluwwand Geffense Plas	soortbescherming	aanleg permanente betonnen nestwand 10m x 3 m	gereed	provincie	12.000	2006	afgrerond jan 2006

1-13	Poelen en Wielen	natuurherstel	herinrichting poelen	gereed	Provincie, gem Oss, waterschap, natuurmonumenten (105.000)	140.000	2004-2006	afgerond nov 2006
1-14	Herstel vleermuizenkelder Rietgors	soortbescherming	herinrichting vleermuizenkelder	gereed	provincie, oss	€ 5.000 50% BMF, 50%Sloss,	2005-2007	afgerond jan 2007
1-15	Wandelroute Over d'n Dam bij Ravenstein	rondje om het dorp, ontsluiting landelijk gebied	aanleg wandelroute door landelijk gebied ravenstein	gereed	provincie , gem Oss, waterschap	195.000	2005-2007	afgerond mei 2007
1-16	Aanleg houtwal Stelt (1)	natuur en landschap	aanleg 2500m2 houtwal	gereed	gem Oss	€ 3.000	2007	natuurcompensatie iov M. Geurts, gem Oss
1-17	Aanleg houtwal Stelt (2)	natuur en landschap	aanleg 1000m2 houtwal	gereed	gem Oss	€ 1.200	2007	natuurcompensatie iov P. Huys, gem Oss
1-18	fietsroute herperduin	recreatie en toerisme	plaatsing banken, picknic, infobord	gereed	gem Oss	1000	2007	iov ingenieursbureau gem oss
1-19	Aanleg twee vleermuizenkelders Hertogswetering	soortbescherming	aanleg	gereed	provincie, oss	€ 15.000 50% BMF, 50%Sloss,	2006/2007	afgerond dec 2007
1-20	Wandelpad Anders langs de Maas	natuur en recreatie	planvorming wandelroute langs maasoever Den bosch-Grave	offerte en brochure gereed	provincie, gem Oss	€ 12.800	2007	Deel 1 afgerond 2007
1-21	Herstel eendenkooi Macharen	natuur, educatie	herstel eendenkooi met educatieve functie	gereed	25% gem Oss, 25%natmon/SBB, 50%provincie	€ 120.000	2006-2008	Afgerond 2008
1-22	Oeverzwaluwwand Hertogswetering (2)	soortbescherming	aanleg oeverzwaluw wand	gereed	provincie, oss, waterschap, BMF,	10000	2008	Afgerond 2008
1-23	Symposium Landschapsbeheer	voorlichting en pr	symposium landschapsbeheeronderwerpen	gereed	gem Oss,	2500	2008	Afgerond 2008
1-24	Herinrichting Bulks Wieleke, Erfdijk	natuurwaardeherstel	uitbaggeren en herinrichten	gereed	Oss, provincie	€ 1.500	2008	iov gem Oss
1-25	Naar een soortenrijke berm	soortbescherming, (orchideeen (rietorchis frankenbeemd, ea) grasklokje maasdijk, etc)	ecol beheer bermen,	gereed	provincie, oss	€ 21.000 50% BMF, 50%Sloss,	2006-2009	afgerond 2009
1-26	Wandelroute Herpen	rondje om het dorp, ontsluiting landelijk gebied (Keent)	aanleg wandelroute rond Herpen (Erfdijk, Hamelspoel en Keent)	gereed	provincie, gem oss, VVV	€ 44.000	2006-2009	afgerond 2009
1-27	Wandelpad Anders langs de Maas	natuur en recreatie	uitvoering wandelroute langs maasoever Den bosch-Grave	gereed	provincie, gem Oss, Lith, waterchap, natuurmonumenten	€ 250.000	2008-2009	afgerond 2010
1-28	Marktorentatie cranberry's	verbreding kennis en teeltmogelijkheden in Brabant	voorlichting	gereed	Landschapsbeheer Oss ism Bes, provincie	€ 21.000	2007-2009	afgerond 2009

1-29	reconstructie Haverlandse Vonder	reconstructie cultuurhistorisch element (oude verbinding Herpen-Huisseling)	aanleg brug hertogswetering bij Herpen (haverland), onderdeel wandelroute Herpen	gereed	gem Oss, provincie, subsidieregeling cultureel erfgoed	€ 96.000	2006-2011	afgerond 2011
1-30	Natuurwaardenherstel poelen en wielen lith	natuurwaarden verbetering	herinrichting poelen	gereed	gem Lith, natuurmonumenten, Waterschap, provincie	€ 140.000	2009-2012	afgerond 2011
1-31	Herinrichting Lindenwiel Erfdijk	natuurwaardenherstel	terugzetten vegetatie, opschonen waterbodem	gereed, behandeling eigenaar	gem oss, provincie	€ 101.881	2008-2012	afgerond 2011
1-32	inrichting landgoed 't Wild	landschappelijke inrichting	nieuwe aanplant	gereed	particulier	€ 3.000	2011	iov particulier
1-33	Herinrichting vegetatie Hamelspoel	natuurwaardenhertel	bomen kappen, afzetten	gereed	gem oss, provincie	Inrichting €4.200	2007-2012	iov gem Oss
1-34	Aanleg poelen Erfdijk	realisatie onderdeel EVZ	herinrichting weiland	gereed	gem oss, provincie	€ 24.120,00	2008-2012	iov gem Oss
1-35	Aanleg voetgangerstrap erfdijk	onderdeel wandelroute Herperduin-Erdijk	realiseren trap talud Schaijkseweg	gereed	gem oss, provincie	19759	2008-2012	iov gem Oss
1-36	VanTosse streekproducten	ontwikkelen en vermarkten streekproducten	promotie, organiseren streekmarkt, ondernemersvereniging	gereed	gem Oss, provincie, deelnemers	€ 30.000	2010-2012	in uitvoering
1-37	Streekwinkel Megen	in kader VanTosse	inrichten winkel met streekproducten en promotie	gereed	Dichterbij, Toer inform Centrum Megen, Mooiland	pm	2009 ev	samenwerkingsproject 3-eenheid
1-38	Reconstructie Rutenwiel	herstel voormalig wiel	uitgraven voorm stortplaats, aanleg poel met beplanting	gereed	gem Oss	inrichting €15.000	2011-2012	iov gem Oss
1-39	Herstel hydrologie Mareense eendenkooi	natuurwaardenhertel	uitgraven sloten, peilaanpassing, herinrichting weides	gereed	kleine projectenpot reconstructie	€ 30.000	2011-2012	
1-40	Wandelknooppuntstelsel Oss en Maasdonk	recreatie en toerime	verbinden bestaand e wandelroutes in een netwerk	gereed	gem Oss, provincie		2012	offerte uitvoering in behandeling gem Oss
1-41	Aanleg Plas-dras Mareense eendenkooi	weidevogelbeheer	herprofilen 15 ha weiland	gereed	prov N-Branant	€ 50.000	2012	projectleiding ism Brabants Landschap
1-42	QR-codes	informatie bij wandelroutenetwerk Oss	informatie via qr codes beschikbaar stellen	gereed	gem Oss,	€ 12.000	2012	in uitvoering
1-43	Inrichting kesselse Waard	landschapsinrichting	aanleg begrazingsgebied	gereed	gem Oss, provincie	pm	2011-2014	deels uitgevoerd vrijwilligers, grootste deel gem oss
1-44	Herinrichting vegetatie Erfdijk	natuurwaardenhertel	bomen kappen, afzetten	gereed	gem oss, provincie	Inrichting €17.500	2007-2012	iov gem Oss

1-45	reconstructie Macharensse eendenkooi	natuurwaardenhershers tel	opbouwen 2e vangpijp en schermen, planten kooibos	gereed	kleine projectenpot reconstructie	€ 30.000	2011-2012	
1-46	Grafheuvels Zevenbergen	herinrichting	onderhoud groen, maaien	gereed	gem oss		2012	
1-47	Wandelroute Megen	rondje om het dorp, ontsluiting landelijk gebied	aanleg wanderoute 10km	gereed	gem Oss, provincie natuurmonumenten , waterschap	€ 76.000,00	2009-2012	ingetrokken
1-48	Herstel dijklichaam erfdijk	herstel cultuurhistorisch relict	aanvullen ontbrekende stukken dijk	gereed	gem oss, provincie	€ 44.413,00	2008-2012	iov gem Oss
2. Lopende Meerjarige beheerprojecten								
2-1	wandelroute Groenendijk	beheer	maaien pad uiterwaarden	beheervoorstel gereed	beheervergoeding	€ 480/r	2004-2010	beheerovereenkomst natuurmonumenten
2-2	Bosgebied Vierwinden	Herrichting bos	dunnen/kappen	beheervoorstel gereed	beheervergoeding onderhoud rolstoelpad	€ 1428/jr	2001-2010	beheerovereenkomst ingediend M. Geurts
2-3	Stelt	Omvorming maisakkers	beheer compensatiegronden	beheervoorstel gereed	beheervergoeding Oss	€ 3400/jr	2002-2012	in uitvoering
2-4	Natuurgebied Lange Del	natuurbeheer	beheer houtopstanden, maaien weide, schonen sloot	gereed	beheervergoeding Oss ingaande 2006	€ 1000/jr	2005-2015	in uitvoering, beheerovereenkomst
2-6	Vegetatiebeheer Erfdijk	natuurwaardenhershers tel	bomen kappen, afzetten	gereed	inrichting ingaande 2007, beheervergoeding	inrichting €17.500, beheer € 1470/jr	2007-2012	beheerovereenkomst gem Oss, miv 2007
2-7	Vegetatiebeheer Hamelspoel	natuurwaardenhershers tel	bomen kappen, afzetten	gereed	inrichting ingaande 2007, beheervergoeding	inrichting €4.200, beheer €1400/jr	2007-2012	beheerovereenkomst gem Oss, miv 2007
2-8	Het Klooster	beheer	onderhoud groen, maaien	beheervoorstel gereed	beheervergoeding , ingaande mei2007	€ 2660/jr	2007-	beeindigd per 2012
2-8	Vorstengraf	beheer	onderhoud groen, maaien	beheervoorstel gereed	beheervergoeding , ingaande mei2007	€1310,-/jr	2007-	beheerovereenkomst gemeente, miv 2007
2-9	eendenkooi macharen	beheer	onderhoud groen, maaien	beheervoorstel gereed	beheervergoeding	€ 1000/jr	2008-2013	beheerovereenkomst natuurmonumenten
2-10	wandelpad Anders langs deMaas	beheer	onderhoud bewegwijzering, routepalen, informatiepanelen	beheervoorstel gereed	beheervergoeding in behandeling		2011-2016	beheerovereenkomst ingediend T. Van Hooff
2-11	wandelpad Macharen	beheer	onderhoud bewegwijzering, routepalen, informatiepanelen	beheervoorstel gereed	beheervergoeding in behandeling		2011-2016	beheerovereenkomst ingediend T. Van Hooff

2-12	wandelpad over d'n Dam	beheer	onderhoud bewegwijzering, routepalen, informatiepanelen	beheervoorstel gereed	beheervergoeding in behandeling		2011-2016	beheerovereenkomst ingediend T. Van Hooff
2-13	wandelpad Herpen	beheer	onderhoud bewegwijzering, routepalen, informatiepanelen	beheervoorstel gereed	beheervergoeding in behandeling		2011-2016	beheerovereenkomst ingediend T. Van Hooff
2-14	Natuurgebied Velmer	beheer	beheer houtopstanden, maaien weide, schonen sloot	beheervoorstel gereed	beheervergoeding in behandeling		2011-2016	beheerovereenkomst ingediend T. Van Hooff
2-15	Natuurgebied Kesselse Waard	beheer	beheer houtopstanden, maaien weide, schonen sloot	beheervoorstel gereed	beheervergoeding in behandeling		2011-2016	beheerovereenkomst ingediend T. Van Hooff
2-16	Natuurgebied Soldatenwiel	beheer	beheer houtopstanden, maaien weide, schonen sloot	beheervoorstel gereed	beheervergoeding in behandeling		2011-2016	beheerovereenkomst ingediend T. Van Hooff
2-17	Natuurgebied Hardarts	beheer	beheer houtopstanden, maaien weide, schonen sloot	beheervoorstel gereed	beheervergoeding in behandeling		2011-2016	beheerovereenkomst ingediend Natuurmonumenten
2-18	Natuurgebied Sassenstraat	beheer	beheer houtopstanden, maaien weide, schonen sloot	beheervoorstel gereed	beheervergoeding in behandeling		2011-2016	beheerovereenkomst ingediend T. Van Hooff
2-19	Natuurgebied Poelen Dieden/Demen	beheer	beheer houtopstanden, maaien weide, schonen sloot	beheervoorstel gereed	beheervergoeding in behandeling		2011-2016	beheerovereenkomst ingediend T. Natuurmonumenten
2-20	Beheer Geffense bosjes	Hernrichting bos	dunnen/kappen	beheervoorstel gereed	beheervergoeding in behandeling	pm	2011 ev	beheerovereenkomst ingediend M. Geurts
2-21	De Landschapswerf	eigen lokatie met werkplaats	maken diverse artikelen voor verkoop uit geoogst hout	gereed	geen	pm	2009 ev	tijdelijk onderkomen iav definitief onderkomen (heemtuin)
2-22	Haardhouthandel		houtverkoop		geen	€ 1500/jr	2010 ev	
3. doorlopende akkerbouwactiviteiten								
3-1	Graanakkers	duurzame inrichting Zuidelijke geledingszone	aanleg en commerciële exploitatie graanakkers	gereed	Oss (3200/jr)	3.200	05-13	in uitvoering
3-2	Akkerranden	natuurwaarden	aanleg streekeigen akkerranden	gereed	LNV (4000/jr)	1000/jr	05-13	in uitvoering
3-3	Cranberries	introductie nieuw gewas, voorbeeldproj reconstructie	commerciële opzet cranberrieteelt,	gereed	provincie, gem Oss, slo	285.000	05-15	in uitvoering

4. Lopende projecten								
4-1	Aanleg dassentunnel	realisatie onderdeel EVZ	plaatsen dassen tunnel en hekwerken	gereed	gem oss, provincie	€ 92.031,00	2008-2012	ioy gem Oss
4-2	Gewasborden	informatie	borden bij gewassen	gereed	kleine projectenpot reconstructie	€ 30.000	2011-2013	in kader heem en landschapsprk stelt/elzen
4-3	Gedenkbomenbos	herdenkingsbos	vuilstort Stelt	concept	gem oss	pm	2012-2014	stadsnatuurplan Oss
4-4	Tuinderij VanTosse	opzet centrum met agrarische functie	inrichting tuin vergeten groenten fruitboomgaard kruiden/heemtuin	gereed	gem oss	€ 20.000	2012-2014	in kader heem en landschapsprk stelt/elzen
4-5	Wandelroute Soldatenwiel Lith	recreatieve ontsluiting	aanleg struinpad,	gereed	Waterschap, gem Oss	€ 3.500	2012	
4-6	Herinrichting vegetatie Erfdijk	natuurwaardenhers tel	bomen kappen, afzetten	gereed	gem oss, provincie	Inrichting €17.500	2007-2013	ioy gem Oss
4-7	Aanpassen bestaande wandelroutes	recreatie en toerime	aanpassen bestaande wandelroutes in een netwerk	gereed	gem Oss, provincie	?	2013	
4-8	Paddenstoelen in houtwallen	introductie nieuw gewas, voorbeeldproject reconstructie	Inrichten 200 m houtwal voor teelt	gereed	provincie, gem Oss	pm		in kader heem en landschapsprk stelt/elzen
4-9	Een bij hoort er bij!	soortbescherming	inrichten bijenvelden	voorbereideing	gez bijenverenigingen Oss eo	pm	2009-ev	ism Nooijen in kader van bedrijfsverandering
5. Ingediend en in behandeling								
5-1	Hopcultuur	introductie nieuw gewas, voorbeeldproject reconstructie	Aanleg 100 meter hopcultuur		bierbrouwerij	pm	2012	in kader heem en landschapsprk stelt/elzen
5-2	Aanleg houtwallen Stelt	landschapsinrichting	aanleg 2 ha houtwal/hakhoutbos natuurcompensatie	gereed	gem Oss	€ 10.000	2011-2013	in kader heem en landschapsprk stelt/elzen

6. In voorbereiding								
6-1	Natuurwaardenherstel poelen en wielen lith en Oss III	natuurwaarden verbetering	herinrichting poelen	gereed	gem Lith, natuurmonumenten / Waterschap, provincie	€ 150.000	2011-2013	in kader heem en landschapsprk stelt/elzen
6-2	herinrichting Osse Beek bij Vierwinden	soortbescherming, ecologische verbinding	aanleg ecol oevers, aanleg poel	gereed	provincie waterschap, Oss	€ 19.000	2012	subsidie prov
6-3	Herinrichting oude maasmeander Neerloon	landschappelijke inrichting	graven poelen en nieuwe anplant	gereed	gemeente Oss	€ 15.000	2012	iov gem Oss
6-4	Herinrichting Waterleidingbossen	natuurwaarden verbetering	gericht bosbeheer	voorbereiding	Brabant Water	pm	2009-2010	Brabant water, provincie, anderen?
6-5	Randen en zomen	natuur/soorten-bescherming	aanleg bloemrijke bermen, boszomen	voorbereiding	provincie in kader soorten-bescherming	€ 15.000	2009-2010	in kader heem en landschapsprk stelt/elzen
6-6	Uitkijktoren Witte Ruysheuvel	toeristische poort	bouw uitkijktoren DNA	concept	provincie, bedrijfsleven, Oss	€ 180.000	2009-2010	bouwaanvraag ingediend
6-7	Inrichting natuurterrein Nooijen	natuurwaarden verbetering	inrichting 1 ha natuur met poel, struweel	gereed	gem. Oss	€ 10.000	2011-2012	ism Nooijen in kader van bedrijfsverandering
6-8	Paddenpoelen Osse heide	soortbescherming	aanleg poelen 7-bergse weg	voorbereiding	provincie, oss	pm	2009-2010	soortbescherming
6-9	herinrichting Wildse eendenkooi	herstel eendenkooi met educatieve functie	uitgraven kooiplas, herinrichting kooibos, toegankelijkheid	voorbereiding	25% gem Oss, 25%natmon/SBB, 50%provincie	€ 120.000	2012-2014	cultuurhistorisch element
6-10	Beheer stepping stones	natuurbeheer	opslag verwijderen rond poelen	in voorbereiding	waterschap			ism waterschap
6-11	Beeldkwaliteitsplan afrasteringen Oss-zuid	landschapsinrichting	uniforme uitstraling afrasteringen, poorten	in voorbereiding	gem Oss, provincie	pm		
6-12	Landerij VanTosse	ontwikkeling als publiekslocatie//kenniscentrum	verbouw opstallen, inrichten tuin	gereed	gem Oss, streekimpuls	€ 120.000	2012-2014	in kader heem en landschapsprk stelt/elzen

7. wilde ideeën								
7-1	Boomkronenpad	toerisme	aanleg boomkronenpad herperduin		provincie, oss	pm		een attractie van formaat!!!
7-3	Naar een soortenrijke sloot	soortbescherming, (egelskop, pijlkruid, blaasjeskruid, zwanenbloem)	ecol beheer sloten en watergangen	gereed	provincie, oss	pm		opnemen sloten langs wandelpaden
7-4	Plan Horzak noord	voor ons om het initiatief te nemen?						
7-5	Quinoa	proefproject teelt Quinoa	inpassing in graanproject	in voorbereiding	ism PPO/hermans	pm	07?	in kader heem en landschapsprk stelt/elzen
7-6	Blote voetenpad	recreatieproject	pad van diverse materialen voor gevoelsbeleving (kinderen!)					project natuurwerkplaats
7-7	Stadsnatuurplan Oss	duurzame inrichting stadsnatuur	lange termijn visie groenbeleid stad	project natuurwerkplaats				ism stagiairs Has
7-8	Rangerproject	voorlichting/educatie		project natuurwerkplaats				
7-9	Cultuureiland	landschap en landart	ism kunstenaars	project natuurwerkplaats				
7-10	Maashorst zonder drempels	toegankelijkheid maashorst mensen met beperkingen	rolstoelrouten netwerk, geurvelden, gevoel- en geluidroute, (blinden)	project natuurwerkplaats				ism stagiairs Has
7-11	Bosmeubels		banken etc uit bomen					
7-12	Sociale activering	sociaal zwakkeren werk-leerplek bieden	weekvrijwilligers	project natuurwerkplaats				ism stagiairs Has
7-13	Realisatie ecologische verbindingzones lithse polder							
7-15	natuurbegraafplaats							
7-16	streekproducten ontwikkelcentrum							